

בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים

העותרת :

רגבים, ע.ר. 580460319

באמצעות עו"ד בועז ארזי

ת.ד. 44439, ירושלים, 9144302

טל': 02-6560303, פקס: 02-6560363

- נ ג ד -

המשיבים:

1. הועדה המרחבית לתכנון ובניה בקעת בית הכרם

רח' החרושת 48, אזור התעשייה כרמיאל

ת.ד. 809, מיקוד 20100

2. חסן אניס עות'מאן ת.ז. 053793790

ראמה, 30055

עתירה מנהלית

זוהי עתירה מנהלית לפיה יתבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיבה 1 לנקוט בכל ההליכים העומדים לרשותה לשם: אכיפת צווי הפסקת עבודה שיפוטיים, צווי הריסה שיפוטיים וצווי איסור שימוש במבנים אשר הוצאו כנגד בניה בלתי חוקית של שלושה מבנים בלתי חוקיים אשר נבנו בתחום אחריותה של המשיבה, ובכלל זה **הריסת המבנים על ידי המשיבה תוך זמן סביר קצוב**, נקיטה בהליכים פליליים ו/או בהליכים לפי פקודת בזיון בית המשפט וכן נקיטת הליכים לפי פרק יי לחוק התכנון והבניה.

להלן תצלום אויר עליו מסומנים המבנים הבלתי חוקיים נשוא העתירה וכן צילום המבנים מהאוויר (הצילום הינו מיום 2.6.2014):

ואלה הנימוקים לעתירה:

פתח דבר:

1. תופעת הבניה הבלתי חוקית הוגדרה זה מכבר כ"מכת מדינה", על כל המשתמע מכך.
2. במרחב האחריות של המשיבה נבנו במהלך השנים האחרונות מספר רב ביותר של מבנים בלתי חוקיים והבניה הבלתי חוקית נמשכת גם בימים אלו.
3. מפניותיה של העותרת למשיבה עולה כי המשיבה אכן נוקטת בהליכים לפי חוק התכנון והבניה כנגד בניה בלתי חוקית במרחבה, אולם, כפי שיוצג בעתירה זו - אין בעשייה זו בכדי לעצור את הבניה הבלתי חוקית תוך שהמשיבה איננה נוקטת במלוא האמצעים העומדים

לרשותה, איננה דואגת לאכיפתם של צווי הריסה שיפוטיים ובכך מאפשרת את המשך קיומה של התופעה.

4. במקרה המתואר להלן בעתירה זו, נבנו על ידי המשיב 2 שלושה מבני קבע גדולים ולמרות קיומו של צו הריסה למבנים אלו – צו ההריסה איננו ממומש, הבניה במקום נמשכת והמבנים אף אוכלסו, בניגוד לצווי איסור שימוש.

5. במסגרתה של עתירה זו מבקשת העותרת להעביר תחת שבט ביקורתו של בית המשפט את האופן בו מתנהלת המשיבה אל מול הפרת צווים שיפוטיים וזאת לאור המשמעות החריגה וההשלכות הנרחבות הקשורות לעניין זה, ובמיוחד לאור **הזילות בבתי המשפט והזילות בהליכים השיפוטיים ובשלטון החוק** הנגרמים כתוצאה מהיעדר אכיפה נחושה של צווים אלו.

הצדדים לעתירה:

6. העותרת הינה תנועה ציבורית, אשר שמה לה למטרה לבדוק ולבקר את פעולת הרשויות המנהליות בדרך טיפולן בנושאי מדיניות קרקעית וסביבתית כך שיפעלו בהתאם לחוק ולכללי המנהל התקין.

7. המשיבה 1 היא הנושאת באחריות ובעלת הסמכויות לאכיפת דיני התכנון והבניה במרחב הפיקוח שבשליטתה ובכלל זה מרחב הכפר ראמה, ובכללן סמכויות הפיקוח האכיפה והתביעה במרחב הנ"ל, בהתאם לאמור בסעיף 27 לחוק התכנון והבניה.

8. המשיב 2 הוא המחזיק בקרקע עליה נבנו המבנים, נשוא העתירה, וכנגדו הוגשו כתבי האישום אשר הביאו להוצאת צו ההריסה הסופי למבנים נשוא העתירה.

הפרק העובדתי:

9. ביום 22.9.2011 פנתה העותרת לגורמי התכנון והבניה האחראים על מרחב הכפר ראמה (להלן: "הכפר") בדרישה לנקיטת הליכי פיקוח ואכיפה כנגד 3 מבנים אשר נבנו מחוץ לתכנית המתאר של הכפר.

• פניית העותרת מיום 22.9.2011 מצ"ב לעתירה זו כנספח א'

10. ביום 10.10.2011 השיבה המשיבה לעותרת במכתב ובו פורטו פעולות הפיקוח והאכיפה אשר ננקטו כנגד הבניה נשוא העתירה. בין היתר צוין כי כנגד הבניה הוצאו צווי הפסקת עבודות וצווים מנהליים להריסה אשר לא בוצעו עקב אי מתן סיוע משטרת. בנוסף צוין כי הוגש "כתב תביעה משפטי" על ידי יועמ"ש הוועדה.

• מכתב המשיבה מיום 10.10.2011 מצ"ב לעתירה זו כנספח ב'

11. ממכתבה של המשיבה, נספח ב', עלתה תמונה לפיה המשיבה פועלת, לכאורה, כנגד הבניה הבלתי חוקית בתחומה ונוקטת בהליכים מנהליים ושיפוטיים בהתאם לסמכויותיה.

12. בעקבות תשובתה של המשיבה, ומשטענה המשיבה כי היעדר האכיפה נעוץ, בין היתר בהימנעותה של משטרת ישראל מלהגיש את הסיוע הנדרש לשם מימוש הצווים המנהליים – פנתה העותרת למשיבה ביום 26.10.2011 בבקשה לקבל מידע לגבי בקשות הוועדה לקבל סיוע מהמשטרה.

• **פניית העותרת מיום 26.10.2011 מצ"ב לעתירה זו כנספח ג'**

13. הואיל והמשיבה התעלמה מפניית העותרת, פנתה העותרת למשיבה בשנית ביום 19.2.2012 בבקשה לקבל את המידע בדבר היעדר הסיוע המשטירתי.

• **פניית העותרת מיום 19.2.2012 מצ"ב לעתירה זו כנספח ד'**

14. משנמנעה המשיבה להשיב לפנייתה של העותרת בעניין היעדר הסיוע המשטירתי, פנתה ביום 15.4.2012 העותרת ישירות למשטרת ישראל בבקשה לקבל את הסבריה של המשטרה למחדלים אשר צוינו על ידי המשיבה לעניין הסיוע המשטירתי למימוש צווי ההריסה המנהליים.

• **פניית העותרת למשטרה מיום 15.4.2012 מצ"ב לעתירה זו כנספח ה'**

15. ביום 6.5.2012 השיבה משטרת ישראל לפניית מרשתי והודיעה כי הפניה תיענה על ידי קצין אג"ם מחוז צפון, אולם למעשה משטרת ישראל, כמו המשיבה, לא טרחה להשיב לפנייתה של העותרת בעניין זה, למרות פנייתה החוזרת של העותרת מיום 6.8.2012.

• **מכתב המשטרה מיום 6.5.2012 מצ"ב לעתירה זו כנספח ו'**

• **פניית העותרת מיום 6.8.2012 מצ"ב לעתירה זו כנספח ז'**

16. במהלך חודש מרץ 2013 הסתבר לעותרת כי, למרות טענות המשיבה בדבר נקיטת הליכים לעצירת הבניה הבלתי חוקית נשוא העתירה, הבניה במקום נמשכת ומתרחבת. בעקבות זאת פנתה העותרת למשיבה במכתב מיום 10.3.2013 ובו הלינה על המשך הבניה במקום תוך כדי צירוף תמונות המעידות על המשך הבניה.

• **פניית העותרת מיום 10.3.2013 מצ"ב לעתירה זו כנספח ח'**

17. ביום 28.4.2013 השיבה המשיבה לפניית העותרת תוך שהיא מציינת כי בעקבות הגשת כתב אישום כנגד המשיב 2, האחראי לבניה נשוא העתירה, הורשע המשיב 2 בדין, הושת עליו קנס של למעלה מ- 160,000 ₪, ניתן צו הריסה אשר ייכנס לתוקף תוך 12 חודשים ובנוסף ניתן צו איסור שימוש במבנים. עוד צויין בתשובת המשיבה כי הבתים אינם מאוכלסים וכי הבניה במקום הופסקה, למעט חיפויי טיח אשר בוצעו במבנים.

• **תשובת המשיבה מיום 28.4.2013 מצ"ב לעתירה זו כנספח ט'**

18. בנוסף צוין בתשובת הוועדה הנ"ל כי לאור הפרת הצווים השיפוטיים על ידי המשיב 2, נקבע על ידי בית המשפט כי יש להרוס את הקומה השניה (ומעלה) של המבנים, וזאת עוד בטרם ביצוע צו ההריסה הכולל של המבנים.

19. הואיל ומתשובת הוועדה ניתן היה לחשוב כי אכן הועדה נוקטת בהליכים כנגד הבניה הבלתי חוקית כנדרש, השיבה העותרת למשיבה ביום 23.5.2013 וציינה כי אכן, מתשובת המשיבה ניתן ללמוד על נקיטת ההליכים אולם יש לבחון את העניין לאורך זמן ולוודא כי אכן נקיטת ההליכים עומדת במבחן התוצאה.

- **תשובת העותרת מיום 23.5.2013 מצ"ב לעתירה זו כנספח י'**

20. ואכן, במבחן התוצאה, המשיבה נכשלה כישלון חרוץ!

21. בחלוף שנתיים, ומאחר ובדיקת העותרת העלתה כי המבנים עדיין עומדים על מכונם תוך שבנייתם הולכת ונשלמת, פנתה העותרת למשיבה ביום 27.4.2015 בדרישה לפעול למימוש הצווים.

- **פניית העותרת מיום 27.4.2015 מצ"ב לעתירה זו כנספח י"א**

22. משפנייתה לא נענתה, פנתה העותרת למשיבה ביום 21.6.2015 והודיעה כי במידה ופנייתה לא תיענה – תיאלץ העותרת לפנות לבית המשפט.

- **פניית העותרת מיום 21.6.2015 מצ"ב לעתירה זו כנספח י"ב**

23. ביום 22.6.2015 השיבה המשיבה לפניית העותרת. מתשובת המשיבה עולה כי אכן לא חל שום שינוי המצדיק את אי ההריסה של המבנים.

- **תשובת המשיבה מיום 22.6.2015 מצ"ב לעתירה זו כנספח י"ג**

24. בנוסף צויין על ידי המשיבה כי למרות שהמבנים טרם אוכלסו, ניכר כי במקום בוצעו עבודות נוספות ועל כן נערכת המשיבה להגשת כתב אישום בגין הפרת צו בית המשפט.

25. מבדיקה שבוצעה על ידי העותרת ביום 21.9.2015 עולה כי המבנים אוכלסו.

26. משנוכחה העותרת כי פנייתה למשיבה לא יביאו לידי אכיפה של הצווים השיפוטיים וכי המצב במרחב המשיבה מחייב התערבות משמעותית אשר תביא לאכיפה יעילה של דיני התכנון והבניה, לא נותרה לעותרת כל ברירה כי אם לפנות לבית המשפט הנכבד בעתירה זו על מנת שבית המשפט יורה למשיבה לאכוף את הצווים השיפוטיים להריסת המבנה ולמניעת השימוש בו.

הפרק המשפטי:

27. על החשיבות הרבה באכיפת החוק עמד לאחרונה כבוד השופט א. רובינשטיין בבג"ץ 5377/09 **תנועת רגבים ואח' נגד שר הביטחון ואח'** בדבריו הנכוחים בפיסקה ז' לפסק דינו:

"מראשית דרכו עמד בית משפט זה, והדבר הוא בגדר מושכלות יסוד, על חיוניותה של אכיפה אפקטיבית לשם שמירה על שלטון החוק, ולשם מניעת מצב בו איש הישר בעיניו יעשה; "כי כאשר 'לית דין' אזי 'לית דיין' - וההפקרות שהשתררה אצלנו בשטח זה, תהיה נחלתנו לעולם ועד (בג"צ 295/65 אופנהימר נ' שר הפנים והבריאות, פ"ד כ(1) 309, 331 - מ"מ הנשיא זילברג)."

28. לא מיותר יהיה בהקשר זה לצטט מדבריו של כב' הנשיא שמגר בהתייחסו לחשיבות אכיפת חוקי התכנון והבניה. הדברים הבאים נאמרו על רקע של הפרות דיני התכנון הנוגעות לסגירת מרפסות ללא היתר, הקמת גדרות ללא רישיון וכד', בהיקף שהוא כמעט מצחיק לעומת זה המתבצע במרחב המשיבה 1, מתוך רע"א 1/84 **זוויק ואח' נ' ראש העיר ירושלים ואח'**, פ"ד לח (1) 494 בעמ' 500:

"בנייה שלא כדין היא לא רק תופעה החותרת תחת התכנון הנאות של הבנייה, אלא השלכותיה מרחיקות לכת יותר: היא בין התופעות הבולטות הפוגעות בהשלטת החוק. מי שעושה דין לעצמו פוגע באופן הגלוי והברור בהשלטת החוק"

29. עוד על חומרתן של עבירות על חוקי התכנון והבניה ניתן ללמוד מלשונו המאוד ברורה ומפורשת של כב' השופט מ' אלון (כתוארו אז) בע"פ 917/85 **הוועדה המקומית לתכנון ובניה גליל מערבי נ' מוסא נימר אבו נימר**:

"לצערנו, הפכו עבירות נגד חוקי התכנון והבניה לחזון נפרץ, ורבים גם טובים איש הישר בעיניו יבנה. זוהי פגיעה חמורה וקשה בשלטון החוק, המזלזל לעין שמש, ואין איש שם אל לב לאזהרות הגורמים המוסמכים"

30. פסק דין זה של כב' השופט אלון דן בחומרת עונשו של מי שעבר על חוקי התכנון והבניה. בדבריו מניח כב' השופט אלון כי הגורמים המוסמכים עושים את עבודתם וכי יש להחמיר בעונשו של מי שמזלזל באזהרותיהם ובשלטון החוק. ניתן לשער בנקל ובדרך של קל וחומר מה היה כותב כב' השופט אלון לו במקרה הנדון לפניו היו אלו הרשויות המוסמכות שמזלזלות בשלטון החוק ומועלות בתפקידן, כפי שנעשה במקרה המתואר בעתירה דנן.

31. מציאות זו של זלזול בחוקי התכנון והבניה אף זכתה לתואר המפוקפק "מכת מדינה" כדברי כבוד השופט גילאור בפסה"ד בעניין ע"א 1003/05 **אסדי סאלח יוסף נ' ועדה לתכנון ולבניה בקעת בית הכרם באומרה**:

"...עבירות על חוקי התכנון והבניה הפכו עוד לפני שנים למכת מדינה. מדובר בעבירות בעלות תוצאות קשות, אשר אין באמצעים העונשניים,

הננקטים כלפי העבריינים כדי לחסום באופן אפקטיבי את הדרך בפני התפשטותן. יש לראות בחומרה יתרה את התופעה של בניה ללא היתר. הפרת הוראות חוק התכנון והבניה גורמות לפגיעה באינטרסים ציבוריים חשובים ומובילות לזילות...”

ואשר קדם לה כבוד השופט (כתארו אז) חשין ברע"פ 4357/01 סבן נ' הועדה המקומית "אנוני", פ"ד נו(3) 59, 49 באומרו:

”אכן כן, תופעת הבניה הבלתי חוקית הפכה מכת-מדינה – ברבות השנים צירפה עצמה מכה זו... לעשר המכות”.

הפרת צווים שיפוטיים

32. כאמור לעיל, הסעדים המתבקשים בגדרה של עתירה זו נדרשים בשל הימנעותה של המשיבה מלדאוג לאכיפתם של צווים שיפוטיים הניתנים על ידי בית המשפט בהליכים המנוהלים על ידי המשיבה כנגד עברייני בניה בלתי חוקית בתחומה.

33. אין ספק כי החובה לציית לצו השיפוטי היא הבסיס לאפקטיביות של שלטון החוק ושל המערכת המשפטית כולה. מושכלת יסוד זו הביאה את בתי המשפט להתבטא בחריפות רבה ביותר כלפי תופעות של אי כיבודם של צווים שיפוטיים בכלל וכלפי אי כיבודם של צווים שיפוטיים בתחום התכנון והבניה.

34. להלן מספר אמרות נבחרות של בתי המשפט באשר לסוגיית הפרת הצווים השיפוטיים:

”אי קיומם של צווים שיפוטיים פוגע גם בציבור כולו, במעמדה של הרשות השופטת, ובתשתית החברתית המביאה לכיבוד החוק” (מדברי כב' השופט א' ברק (כתוארו אז) בע"א 371/78 מוניות הדר לוד בע"מ נ' ביטון ואח', פ"ד לד(4) 232, 241).

”אי קיום צו שיפוטי, גם אם לעבירה זו נקבע עונש מאסר של שנה, ולא מעבר לכך, יורד לשורשו של שלטון החוק ושל תורה מתוקנת.” (מדברי כבוד השופט א' רובינשטיין ברע"פ 2809/05 גבריאל טסה נגד מדינת ישראל).

”אכן, לו אחרת אמרנו כי-אז היתרנו כל רסן והכל היו נוהגים כרצון איש ואיש, כמו לית דין ולית דיין. וכפי שנאמר על ימים אחרים: בימים ההם אין מלך בישראל, איש הישר בעיניו יעשה. לא אמרנו כל זאת אלא כדי להדגיש את החומרה היתרה הנודעת להפרתו של צו הפסקה שיפוטי” (מדברי כב' השופט מ' חשין בפסק הדין ברע"פ 10896/04 סעיד פואד אג'בריה נגד מדינת ישראל (סעיף 6 לפסה"ד))

35. חומרה זו באה גם לידי ביטוי בצורך של העמידה האיתנה של בתי המשפט על אכיפת הצווים השיפוטיים ללא פשרות ובתקיפות:

"אין להמעיט בחשיבות הבעת מסר עונשי מרתיע בעבירות של הפרת צווים שיפוטיים כדי להילחם באורח אפקטיבי בתופעות של אי ציות לחוק ולזול בצווי בית המשפט דרך כלל, ובתחום התכנון והבניה בפרט" (מדברי כבוד השופטת א' פרוקצ'יה ברע"פ 8406/03 יעקב סבן נגד הוועדה המקומית לתכנון ובניה אונו).

"המבקש עשה דין לעצמו ובמשך זמן ארוך פעל שלא בהתאם לחוק, ובניגוד לצווים שיפוטיים. על מעשים שכאלו, המבטאים זלזול חמור בחוק ובזולת יש להגיב בענישה ממשית ומרתיעה" (מדברי כבוד השופט ג'ובראן ברע"פ 8021/09 יוחנן בן דוד נגד הוועדה המקומית לתכנון ובניה ירושלים).

"מבית-המשפט אמור לצאת מסר חד וברור לעברייני הבנייה, ובפרט לאלו המפרים צווים שיפוטיים, כי עשיית דין-עצמי בתחום הבנייה, והתעלמות מצווי בתי-המשפט, תגרור תגובה עונשית מכאיבה ומרתיעה, לרבות מאסרים בפועל" (מדברי כבוד השופט נועם בע"פ (מחוזי ירושלים) 4033/09 מחפוז רמאדה נגד מדינת ישראל).

36. ראויים לציון דברי כב' השופט ד"ר ע' זרנקין בע"פ (מחוזי חיפה) 759-05-09 אבו קאסם ואח' נגד מדינת ישראל, ובמיוחד בשים לב לתפקידו של בית המשפט בסוגיה זו:

"אין צורך להכביר מילים הרבה על הפגיעה הקשה בשלטון החוק הנגרמת כתוצאה מהפרות בוטות של חוקי התכנון והבנייה אשר הופכים למרמס בידי רבים. בייחוד רב הנזק מהתנהגותם של אלו אשר לבם גס בצווים השיפוטיים המופנים כנגדם, והם מפירים אותם ללא היסוס, ותוך תקווה כי בסופו של יום יצליחו להתחמק מאימת הדין.

הסכנה החמורה הינה שזילות זו של שלטון החוק אינה נותרת נחלתם של עברייני בנייה בלבד, אלא שהיא מחלחלת לתחומים אחרים של החיים וסופה מי ישורנו.

בעניין זה, נשואות העניינים כולן לעברו של בית המשפט, הן עיני אלו המכבדים את החוק ונוהגים על פיו והן העבריינים אשר לבם גס בחוק, ואלו גם אלו ראויים לכך כי בית המשפט יאמר את דברו בצורה ברורה בסוגיה זו. בעניין זה, אמירה מהוססת או כפל לשון אינם משרתים את המטרה. לא די באמירה נורמטיבית כי עבירות התכנון והבנייה ועבירות של הפרת צווים שיפוטיים, עבירות קשות הן, שפגיעתם קשה בשלטון

**החוק, אם לא נלווית אליהן גם ענישה משמעותית התואמת את חומרתן”
(ההדגשות אינן במקור, ב.א.)**

37. הנה כי כן, בתי המשפט השונים חוזרים באופן נחרץ ועקבי על הצורך שבציות לצווים שיפוטיים היוצאים תחת ידי בתי המשפט ומדגישים את הצורך העקרוני באכיפה נחרצת של הצווים השיפוטיים.

38. העותרת סבורה כי הימנעותה של המשיבה מלדאוג לאכיפת הצווים השיפוטיים בהליכים נשוא העתירה – עומדת בסתירה לחובתה לפעול למימוש דיני התכנון והבניה ומאפשרת, בדרך של הימנעות, את הפרת הצווים על ידי העבריינים.

חובת הרשות המנהלית לפעול למימוש צווים שיפוטיים

39. כפי שעולה מהתמונה העובדתית הפרוסה בפני בית המשפט וככל שהעותרת מבינה - המשיבה איננה נמנעת מלפעול כנגד עברייני התכנון והבניה בתחומה: המשיבה מאתרת את הבניה הבלתי חוקית, מוציאה צווים מנהליים ופונה לבית המשפט במקרים הדורשים זאת.

40. עם זאת, העותרת סבורה כי, "בשורה התחתונה", המשיבה נכשלת בעבודתה. העובדה כי כנגד העבריינים מוצאים על ידי בית המשפט צווים אין בה כל תועלת – כל עוד צווים אלו אינם ממומשים, בבחינת "להגיע אל הבאר אך לא לשתות ממנה". מה תועלת יש בצו שיפוטי אם הוא איננו נאכף?

41. פנייתה של רשות ציבורית לבית המשפט להוצאת צו שיפוטי טומנת בחובה גם התחייבות מכללא של הרשות להוצאתו של הצו השיפוטי אל הפועל שכן לבית המשפט עצמו אין "שלוחי בית דין" שיעשו את עבודתו ועל כן החובה למימוש הצו השיפוטי חלה הן על הרשות המנהלית והן על העבריין עצמו.

42. מהאמור לעיל ניתן להסיק מסקנה חד משמעית – **מקום בו הוצא צו שיפוטי, חלה חובה על הרשות לאכוף את הצו** ללא שיקול דעת מנהלי בשאלות הנוגעות להצדקת הוצאתו של הצו השיפוטי – **הרשות המנהלית הינה שלוחתו של בית המשפט להוצאת הצו אל הפועל**, וככל שמאן דהוא מבקש לטעון כנגד הצו – המקום היחידי בו הוא יוכל לטעון ולהישמע הוא בית המשפט.

43. לעניין זה ראוי להביא שוב את דברי בית המשפט (כבוד השופט פיש) בת.פ. (שלום חיפה) 4420/04 מדינת ישראל נגד חדיד ואח' כלשונם:

”כאשר הרשות המבצעת נמנעת באופן שיטתי משך שנים מביצוע צווי הריסה שיפוטיים – שהיא עצמה מבקשת – היא מבזה את בית המשפט והופכת את הרשות השופטת לשותפה בכוח למחדליה. אי כיבוד פסקי דין הינו סימן היכר של חברה שאינה מתפקדת וחובתה של הרשות המבצעת לא לתרום להיווצרות תופעה זו”

44. בפרשנות מעט מתמירה, ניתן היה ללמוד מאמירתו הנ"ל של בית המשפט כי הימנעות הרשות המבצעת ממימושם של צווים שיפוטיים שהיא עצמה מבקשת – **כבזיונו של בית המשפט**, לא פחות מכך, המאפשרת פניה לבית המשפט בבקשה לפי פקודת בזיון בית המשפט, הן כנגד העברייני והן כנגד הרשות הנמנעת ממימוש הצו.

45. חמור מכך, בעניינו של ת.פ. 4420/04 הנ"ל נקבע בפסק הדין כי הימנעותה של הועדה המקומית מאכיפה של דיני התכנון והבניה ומאכיפת הצווים השיפוטיים אשר ניתנו במרחב הוועדה – מאפשרת טענה של "הגנה מן הצדק" כנגד הרשעת הנאשם דהתם. אמנם פסק הדין עצמו בוטל בערעור אשר הוגש על ידי המדינה – אולם ברור כי העובדה שהוועדה איננה אוכפת את הצווים השיפוטיים מהווה מעילה בחובתה לאכוף את החוק וגורמת לנזק נרחב לשלטון החוק.

46. **ומן הכלל אל הפרט** – כפי שהוצג בחלק העובדתי של עתירה זו, עניינה של עתירה זו בשלושה מבנים, ענקי מידות, בלתי חוקיים אשר נבנו תוך צפוף מתמשך כלפי החוק ורשויות האכיפה. כנגד הבניה הבלתי חוקית הוצאו:

- צווי הפסקת עבודה שיפוטיים
- צווי הריסה מנהליים
- צווי הריסה שיפוטיים כלפי תוספות בניה שבוצעו תוך הפרת צו הפסקת עבודה
- צווי הריסה שיפוטיים סופיים לכלל המבנים
- צווים שיפוטיים לאיסור שימוש במבנים

47. מהמצב בשטח עולה כי, **עד היום**, אף אחד מהצווים הנ"ל לא מומש הלכה למעשה:

- צווי הפסקת עבודה שיפוטיים – **מופרים ואינם נאכפים**.
- צווי הריסה מנהליים – **לא בוצעו מעולם**.
- צווי הריסה שיפוטיים כלפי תוספות בניה שבוצעו תוך הפרת צו הפסקת עבודה – **לא בוצעו**.
- צווי הריסה שיפוטיים סופיים לכלל המבנים – **לא בוצעו**.
- צווים שיפוטיים לאיסור שימוש במבנים – **אינם ממומשים**.

48. ברור, אם כן, כי המשיבה, במקרה דנן, מועלת בתפקידה ומועלת בחובתה כשלוחתו של בית המשפט בכך שהיא מעלימה עין מהפרת הצווים השיפוטיים וגורמת לבזיון בית המשפט וזילות של המערכת המשפטית ושלטון החוק במרחב ובכך יש להצדיק את הסעדים המבוקשים בגדרה של עתירה זו.

49. ברור כי בכך יש לראות את המשיבה כמתנערת באופן בלתי סביר מחובתה המנהלית לאכיפת הצווים השיפוטיים בעניין נשוא העתירה ובאופן המצדיק את התערבותו של בית המשפט הנכבד כפי שנקבע בבג"צ 6579/99 עמיחי פילבר נ' ממשלת ישראל, תקדין-עליון 99(3) 425:

"אכן, כדי שבית המשפט יתערב ברמת האכיפה של חוק זה או אחר, צריך שהרשויות המוסמכות יתנערו לחלוטין מחובתן לאכוף את החוק, דבר שאינו קיים במקרה זה, או יימנעו ממילוי חובתן באופן בלתי-סביר, דבר שלא הוכח במקרה זה"

50. העותרת סבורה כי במקרה דנן, לאור העובדה כי לא מדובר רק בחובה המנהלית המוטלת על המשיבה אלא גם בכבודו הרמוס של בית המשפט ובהשלכות על שלטון החוק – היה נכון לחייב את המשיבה לפעול למימוש הצווים השיפוטיים גם ברף נמוך מזה שקבע בית המשפט כמצדיק התערבות, ומקום בו ממילא קיימת הימנעות בלתי סבירה – על אחת כמה וכמה.

51. בנוסף, בפנייתה האחרונה למשיבה (נספח י"א), דרשה העותרת כי המשיבה תפעל ללא דיחוי למימוש צו ההריסה של המבנים. בתשובתה האחרונה של הוועדה (נספח י"ג) אין כל התייחסות לדרישתה של העותרת להריסת המבנה ולא בכדי. מכל האמור לעיל בעתירה זו ברור כי אין בכוונת המשיבה לאכוף את צו ההריסה כנגד המבנה, לא במועד הקרוב ולא בכלל. אין ספק כי מדובר בהימנעות בלתי סבירה וכי על בית המשפט לחייב את המשיבה לאכוף את צו ההריסה, כמבוקש בעתירה זו, ולקבוע זמן קצוב לביצוע הצו.

סיכום :

על יסוד האמור יתבקש בית המשפט הנכבד ליתן פסק דין כמבוקש ברישא לעתירה זו וכן לחייב את המשיבים בהוצאות העותרת ובשכר טרחת עורך דינה.

"על בית המשפט ליתן ידו למאבק הקשה של הרשויות בעבירות תכנון ובניה, המגיע למרבה הצער רק לחלק, אולי חלק לא גדול, מתוך העבירות."¹

עתירה זו נתמכת בתצהירו של רכז צפון של העותרת, מר ישי חמו.

היום, 22.9.2015, ט' בתשרי תשע"ו.

בעז ארזי, עו"ד

ב"כ העותרת

---

1 מדברי כבוד השופט א' רובינשטיין בע"פ 3249/05 מרדכי בר יוסף נגד יו"ר הוועדה המקומית, פתח תקוה

ת צ ה י ר

אני הח"מ, **ישי חמו (ת.ז. 200516367)** לאחר שהוזהרתי כי עלי לומר את האמת וכי באם לא אעשה כן אהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, מצהיר בזאת כדלקמן:

א. הנני עושה תצהירי זה בתמיכה לעתירה מנהלית שהוגשה על ידי רגבים כנגד הועדה המרחבית לתכנון ובניה בקעת בית הכרם.

ב. אני עובד אצל הנתבעת והעובדות הכלולות בעתירה הגיעו לידיעתי מתוקף תפקידי.

ג. הנני מצהיר כי כל העובדות והטענות שמובאות בעתירה נכונות למיטב ידיעתי, הבנתי ואמונתי.

זה שמי, זו חתימתי וכל האמור לעיל אמת.

א י מ ו ת ח ת י מ ה

היום, 22.9.2015, התייצב בפני - עו"ד בועז ארזי ממעלה מכמש 210 - מר ישי חמו, המוכר לי באופן אישי, וחתם על תצהירו זה, לאחר שהוזהרתי כי עליו לומר את האמת, וכי באם לא יעשה כן יהא צפוי לעונשים הקבועים בחוק.

עו"ד בועז ארזי